

[Bjerg.]

Jeg skal paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til hurtig Behandling og til Vedtagelse i det høje Ting.

Markersen: Vi glædede os alle over den tyske Kapitulation og over den Maade, hvorpaa den skete, men en Undtagelse var Bornholm, hvor de tyske Besættelsesmyndigheder optraadte paa en saadan Maade, at det blev en Katastrofe for Rønne og Neksø. Disse Bombeskader paa Bornholm blev for os alle en Paamindelse om, hvad der kunde være sket i hele vort Land. Fra privat Side er en storstilet Hjælpeaktion sat i Gang for at hjælpe Bornholm, ikke alene her i Landet, men ogsaa i Sverige, hvad vi alle paaskønner og er meget taknemmelige for. Men ogsaa det offentlige har en stor Forpligtelse til at hjælpe. Naar der foreligger en endelig Opgørelse over disse Skader, bør Staten træde til med Støtte til de skadelidte, og dette Hjælpearbejde bør fremmes mest muligt, saa at de skadelidte snarest kan komme til at arbejde under gode Forhold.

Hvad angaar det foreliggende Lovforslag, finder min Gruppe det rigtigt og formaalstjenligt, at der nedsettes en Kommission til at behandle de mange Spørgsmaal vedrørende Genopbygningsarbejdet i Rønne og Neksø. En Bemyndigelse til Ekspropriation maa i dette Tilfælde være nødvendig, men den bør benyttes saa hensynsfuldt og varsomt som muligt. Det kan forventes, at Genopbygningsarbejdet i Rønne og Neksø ved denne Lovforanstaltning vil komme til at foregaa paa en god og smuk Maade. Ligesom de ærede foregaaende Talere vil ogsaa jeg udtale Haab om, at det maa ske ikke alene i Overensstemmelse med Byggeskik i vor Tid, men ogsaa i Relation til ældre Tidens Byggeskik og til Naturen derovre.

Jeg skal med disse Ord paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til hurtig og velvillig Behandling i det høje Ting.

Lannung: Ogsaa jeg kan paa mit Partis Vegne tiltræde det foreliggende Lovforslag om særlige Foranstaltninger i Anledning af Krigsskaderne i Rønne og Neksø, de tragiske Begivenheder, som kastede deres Skygge over Befrielsesdagene. Da jeg saasent som for en halv Time siden er kommet derovre fra, kan jeg bekræfte, at Loven paa Bornholm ventes med Længsel af alle interesserede Parter. Den eneste Kritik, man maaske kunde tænke sig fremsat, er, at Lovforslagets Fremsettelse lod vente lidt længe paa sig. Man kan ikke have set

disse store Ødelæggelser, som en nazitysk Befalingsmands forbryderiske Adfærd paaførte Bornholm, og som er særlig koncentrerede og alvorlige i Neksø, men til Gengæld saa meget mere omfattende i Rønne, uden at faa et meget stærkt Indtryk af, hvor alvorlig en Krigsskade der har ramt Bornholm og kunde have ramt hele Danmark.

Jeg havde Lejlighed til baade i Neksø og Rønne, men specielt i Rønne, hvor Amtsvejsinspektøren var saa elskværdig at køre mig rundt og vise mig Skaderne i deres fulde Omfang, at konstatere, at her er Tale om en Genopbygningsopgave af et saa stort Omfang, med saa store byplanmæssige Spørgsmaal involveret, at det er naturligt, at der træffes ekstraordinære Foranstaltninger. Der bliver Spørgsmaal om Regulering og Omlægning af Grundarealer, Genembrud til nye Gader og for Landevejenes Vedkommende en bedre og mere rationel Gennemførelse gennem Byerne. Man bliver derfor meget hurtigt klar over, at en saa omfattende Opgave vanskeligt vilde kunne løses ad normal Vej, gennem normale Organer, men naturligt kræver en Særlovgivning om de nødvendige Foranstaltninger til Støtte for de to Byraad, en Særlovgivning, der i Hovedsagen bygger paa Bestemmelserne om Regulering m. v. i den nye københavnske Byggeskik af 1939, men som i øvrigt betyder en Koncentration og Forenkling i Forhold til de gældende københavnske Regler — et Perspektiv, som har en vis Interesse. Der er jo alt i alt Tale om et alvorligt Indgreb i det kommunale Selvstyre, som man som Kommunalmand normalt vilde have Betænkeligheder ved, men vi er ganske enige i, at disse principielle Betænkeligheder maa vige i det foreliggende Tilfælde, hvor der er Spørgsmaal om en saa overmaade omfattende Opgave af særlig Karakter; det har ogsaa været baade Rønne og Neksø Byraads Synspunkt.

Hvad selve Lovforslaget angaar, falder det jo i to Hovedafsnit, Afsnit 1, der handler om Nedsættelsen af den indenrigsministerielle Kommission, hvis Opgaver ikke nærmere defineres, men holdes i forholdsvis løs Almindelighed — her burde vel nok have været en lidt nærmere præciseret Formaalsbestemmelse —, og Afsnit 2, der egentlig er et Lovforslag for sig, der klart gaar ud paa at tilvejebringe de nødvendige byplanmæssige Organer og løse de byplanmæssige Problemer, som foreligger. Det forekommer mig, at man her i Afsnit 2 har haft en lykkelig Haand til at finde frem til en enkelt og praktisk Løsning, som jeg tror vil bestaa sin Prøve.